

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ЗА МАТЕРІАЛАМИ І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЛЯ НАУКОВЦІВ,
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
АСПІРАНТІВ,
МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

**25 ЖОВТНЯ 2024 Р,
М. ОДЕСА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

за матеріалами І Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти,
аспірантів, молодих учених

(25 жовтня 2024 р, м. Одеса)

Рекомендовано до друку вченою радою ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 3 від 31 жовтня 2024 року)

Рецензенти:

Потапчук Т. В. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Сараєва І. В. – доктор філософії, завідувачка кафедри дошкільної і початкової освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»

Організаційний комітет:

Богущ Алла Михайлівна, дійсний член НАПН України, академік, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Березовська Людмила Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Попова Ірина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Діхтяренко Станіслава Вадимівна, викладач-стажист кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: зб. наукових праць за матеріалами І Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 25 жовтня 2024 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ : НАІР, 2024. 192 с.

До збірника увійшли тези доповідей учасників І Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти». У роботах розглянуто освітні технології підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в сучасному інформаційному просторі; використання освітніх технологій у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти; зарубіжний досвід створення і впровадження освітніх інновацій у систему дошкільної освіти.

Збірник адресовано науково-педагогічним та педагогічним працівникам, здобувачам вищої освіти, аспірантам, молодим ученим, усім, хто цікавиться проблемами сучасної дошкільної освіти.

Матеріали розміщено в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, їхню відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори

Оксана ЧЕКАН

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
дошкільної та спеціальної освіти

Мукачівського державного університету,
м. Мукачево (Україна)

e-mail: oksana.chekan010788@gmail.com

Вікторія ЛАРІВОН

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
група ДО-2м(з)

спеціальність 012 Дошкільна освіта
Мукачівський державний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ ОЦІННО-КОНТРОЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ

Реформування системи загальної середньої освіти України, зокрема початкової школи, і впровадження Концепції «Нова Українська школа» сприяло модернізації первинної ланки – дошкільної освіти. Означене включає розробку Концепції розвитку дітей раннього і дошкільного віку (2020 р.) та нового варіанта Базового компонента дошкільної освіти (2021 р.). У поданих документах підкреслюється необхідність побудови освітнього процесу в закладах дошкільної освіти з урахуванням пріоритету досвіду дитини у всіх видах діяльності та методичного забезпечення на основі діяльнісного, інтегрованого та компетентнісного підходів.

Зміна традиційної освітньої парадигми на суб'єкт-суб'єктну обумовлює пріоритетність набуття дітьми дошкільного віку власного пізнавального, комунікативного та соціального досвіду для розвитку їхньої особистості. Важливим є створення умов для самореалізації дітей, формування активної, відповідальної, творчо-мислячої особистості, здатної до самоосвіти, саморозвитку та самореалізації у різних видах діяльності, а також розвиток критичного мислення у випускників закладів дошкільної освіти. Одним із напрямів розвитку самодостатньої особистості дитини дошкільного віку є залучення її до активної оцінно-контрольної діяльності та «самооцінювання» (за В. Сухомлинським).

Проблема оцінно-контрольної діяльності дітей дошкільного віку досліджується в роботах психологів (Р. Абрамович-Лехтман, Б. Ананьєв, М. Боришевський, І. Бронніков, А. Васильєв, Л. Виготський, Є. Субботський, Р. Шакуров та ін.) і педагогів (Ш. Амонашвілі, Н. Анкудінова, А. Богуш, О. Ковшар, О. Косенчук, О. Монке, В. Мухіна, Т. Ільїна, Н. Тализіна, Г. Урунтаєва та ін.).

Структурні компоненти оцінно-контрольної діяльності висвітлені в ряді досліджень вчених: розвиток самооцінки у дітей дошкільного віку (А. Богуш, І. Бронніков, Л. Божович, Д. Ельконін, Е. Еріксон, І. Кон, М. Лісіна, К. Роджерс); формування оцінно-контрольної діяльності у дітей старшого дошкільного віку в умовах білінгвізму (А. Богуш); характеристика видів і функцій оцінки та оцінювання (Ш. Амонашвілі, А. Богуш, Ю. Зотов, Т. Ільїна, О. Ковшар, Г. Люблінська, О. Савченко, Г. Урунтаєва, А. Хуторський, Р. Шакуров та ін.); контроль і контрольні дії в діяльності дітей (А. Богуш, А. Васильєв, Н. Тализіна, О. Рудницька); модель самоконтролю (А. Васильєв); самоконтроль у діяльності дітей дошкільного віку (А. Богуш, М. Боришевський); структура оцінно-контрольного акту (Є. Рапацевич); оцінка якості дошкільної освіти (А. Богуш, Н. Гавриш, О. Косенчук, К. Крутій та ін.); розвиток особистості дитини старшого дошкільного віку (А. Богуш, О. Ковшар, Т. Степанова та ін.).

Отже, проблема формування оцінно-контрольної діяльності у дітей старшого дошкільного віку в різних видах діяльності не була предметом окремого дослідження. Крім того, практика дошкільної освіти вказує на існування ряду суперечностей, які потребують негайного вирішення, зокрема: державні вимоги щодо оцінювання якості дошкільної освіти не відповідають готовності закладів дошкільної освіти до їх реалізації; необхідність формування у дітей дошкільного віку оцінно-критичного ставлення до процесу і результатів як власної діяльності, так і діяльності інших дітей недостатньо враховується вихователями, що перешкоджає розвитку самоцінної особистості дитини в цьому напрямі; випускники закладів

дошкільної освіти мають сформовані навички оцінки і контролю в різних видах діяльності, але відсутній діагностичний інструментарій для їх виявлення.

Література

1. Баранова, В. В. (2014). Розвиток зв'язного мовлення старших дошкільників засобами образотворчої діяльності: автореф. дис. ...канд. пед. наук : 13.00.08. Одеса.
2. Бех, І. (2013). Курс на діяльнісно-компетентнісний підхід. *Дошкільне виховання*, (1), 2-5.
3. Богуш, А. (2013). Мовленнєвий портрет п'ятирічної дитини. *Дошкільне виховання*, (7), 6-10.
4. Шевчук, А. С. (2020). *Дитячі розваги і свята (у схемах, таблицях, визначеннях, сценаріях): навчально-методичний посібник*. Тернопіль: Мандрівець.

Оксана ЧЕКАН

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
дошкільної та спеціальної освіти
Мукачівського державного університету,
м. Мукачево (Україна)
e-mail: oksana.chekan010788@gmail.com

Неоніла ПАНЮЩИК

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
група ДО-2м(з)
спеціальність 012 Дошкільна освіта
Мукачівський державний університет, Україна

СЮЖЕТНО-РОЛЬОВА ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНІЦІАТИВНОСТІ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ

Сучасні тенденції суспільного розвитку та процеси реформування дошкільної освіти вимагають її змістовного оновлення, що обумовлено дією таких нормативно-правових актів, як Закон України «Про освіту» (2017),

Інноваційні технології в дошкільній педагогіці.....	139
Чекан О., А. Ільницька.	
Формування позитивного ставлення дітей дошкільного віку до закладів дошкільної освіти: виклики та підходи.....	142
Чекан О., В. Лендел.	
Інтеграція гендерних принципів в освіту: виклики та перспективи для закладів дошкільної освіти	147
Чекан О., В. Ларівон.	
Формування оцінно-контрольної діяльності у дітей дошкільного віку: сучасні виклики та педагогічні стратегії	150
Чекан О., Н. Панющик.	
Сюжетно-рольова гра як засіб формування ініціативності у старших дошкільників: теоретичні аспекти.....	152

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ МЕТОДИК ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Граб. О.	
Використання технології scampet у процесі підготовки майбутніх вихователів..	157
Листопад Н.	
Формування професійної культури майбутнього педагога в умовах цифрового середовища закладу освіти.....	161
Mardarova I.	
Digital technologies in the educational process	166
Чекан О., Д. Сікора.	
Освітні технології у процесі викладання методик дошкільної освіти у навчанні дітей з вадами мовлення	171
Чекан О., А. Штраус.	
Медіасвіт і діти дошкільного віку: формування культури споживання інформації з раннього віку	175

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД СТВОРЕННЯ І ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ У СИСТЕМУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Чекан О., О. Островка.	
Порівняльний аналіз зарубіжних інновацій у дошкільній сфері	179

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ НАСТУПНОСТІ І ПЕРСПЕКТИВНОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКАМИ ОСВІТИ

Сараєва І.	
Використання адаптивних освітніх технологій для забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою.....	183

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

**Збірник наукових праць
І Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої
освіти, аспірантів, молодих учених**

25 жовтня 2024 р.

За загальною редакцією Л. Березовської

Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.

Друк цифровий.

Гарнітура Times New Roman.

Умовн. друк. арк.11,16

**ВИДАВНИЦТВО
“НАІР”**

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,

Тел. (050) 433-67-93

email: fedorynrr@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

№4191 від 12.11.2011р.

